

Svet
Evropske unije

Bruselj, 2. marec 2020
(OR. en)

6458/20

SAN 67
IPCR 10
PROCIV 14
COCON 7
RELEX 174

DOPIS

Pošiljatelj: generalni sekretariat Sveta
Prejemnik: Odbor stalnih predstavnikov/Svet

Zadeva: Priprava seje Sveta za **zaposlovanje, socialno politiko, zdravje in varstvo potrošnikov** 6. marca 2020
Covid-19
– *izmenjava mnenj*

V prilogi vam pošiljamo dokument za razpravo, ki ga je pripravilo predsedstvo. V dokumentu za razpravo so osnovne informacije za izmenjavo mnenj, ki naj bi potekala na seji Sveta (EPSCO) 6. marca 2020, in vprašanja, ki bodo olajšala to izmenjavo.

Svet (EPSCO), 6. marec 2020

Covid-19

Dokument predsedstva za razpravo

O prvih primerih covid-19 so poročali konec decembra 2019 v mestu Wuhan v kitajski provinci Hubei. Izbruh se je hitro razširil na druge dele Kitajske in številne druge države.

V EU so bili prvi primeri covid-19 diagnosticirani 24. januarja 2020. Predsedstvo je v odziv 27. januarja 2020 organiziralo izredno sejo Skupine prijateljev predsedstva.

Hrvaško predsedstvo se je nato 28. januarja 2020 odločilo, da sproži t. i. IPCR (enotni mehanizem za politično odzivanje na krize) v modusu izmenjave informacij. IPCR je okvir EU za usklajevanje medsektorskega odzivanja na krize na najvišji politični ravni. Vključuje predsedstvo, Komisijo, ESZD, ustrezne agencije, kabinet predsednika Evropskega sveta ter strokovnjake iz držav članic in ustreznih mednarodnih organizacij. Izmenjava informacij v okviru IPCR poteka prek namenske spletne platforme, ki zajema poročila o celovitem situacijskem zavedanju in analizi (ISAA), karte stanja in prispevke zainteresiranih strani.

Istega dne je predsednica Komisije aktivirala drugo fazo sistema za krizno usklajevanje (ARGUS), Francija pa je zaprosila za pomoč prek mehanizma Unije na področju civilne zaščite, da bi se zagotovila konzularna podpora za repatriacijo državljanov EU iz Wuhana. Tudi Danska je 9. februarja aktivirala mehanizem Unije na področju civilne zaščite za repatriacijo iz Wuhana. Nato sta mehanizem aktivirali tudi Italija in Združeno kraljestvo, tako da je bilo mogoče 21. februarja repatriirati državljane EU in Združenega kraljestva s križarke Diamond Princess, ki je bila zasidrana v Jokohami na Japonskem. Prek mehanizma Unije na področju civilne zaščite je bila iz proračuna Unije financirana repatriacija v Evropo skupno 515 državljanov EU.

Tudi nekatere druge države članice so pri odzivanju na covid-19 uporabile mehanizem Unije, in sicer za usklajevanje ter sofinanciranje nujne zdravstvene opreme za tretje države in sporočanje njihovih potreb po dodatni zdravstveni opremi.

Svetovna zdravstvena organizacija je 30. januarja 2020 zaradi izbruha covid-19 razglasila izredne razmere svetovnih razsežnosti na področju javnega zdravja. Vsem državam je svetovala, naj se pripravijo na omejitve širjenja, vključno z aktivnim nadzorom, zgodnjim odkrivanjem, osamitvijo in obravnavo primerov, spremljanjem stikov in preprečevanjem nadaljnega širjenja.

V EU obveščanje o tveganjih in kriznih razmerah ter odzivanje držav članic na resne čezmejne nevarnosti za zdravje usklajuje Odbor za zdravstveno varnost (OZV)¹ v povezavi s Komisijo. Do 2. marca 2020 je bilo za odzivanje na covid-19 sklicanih deset sej OZV.

Predsedstvo je 7. februarja 2020 sklicalo videokonferenco na visoki ravni, na kateri so države članice skupaj s predstavniki Komisije in Evropskega centra za preprečevanje in obvladovanje bolezni (ECDC) pregledale trenutno stanje in razpravljale o pomembnih javnozdravstvenih vprašanjih glede izbruha covid-19. Države članice so izmenjale informacije o sprejetih ukrepih in dejavnostih. Prav tako so izmenjale in primerjale izkušnje z aktivacijo nacionalnih sistemov za odzivanje na izredne razmere na področju javnega zdravja. Izmenjava mnenj je pokazala, da se stopnja aktivacije nacionalnih sistemov med državami razlikuje, odvisno od epidemiološkega stanja.

Hrvaško predsedstvo je 13. februarja 2020 sklicalo izredno sejo Sveta EPSCO, na kateri so ministri in ministrice za zdravje izmenjali mnenja o sprejetih ukrepih ter razpravljali o sredstvih in možnostih za usklajen pristop k varovanju javnega zdravja v EU. Ministrice in ministri so obravnavali tudi posledice, ki bi jih lahko imele nepričakovane razmere v tretjih državah za razpoložljivost zdravil in zdravstvene opreme v EU, ter soglašali, da je treba razmere vsestransko analizirati.

¹ Ustanovljen s Sklepom (EU) 1082/2013 o čezmejnih nevarnostih za zdravje.

Svet je na tej seji sprejel sklepe o covid-19², v katerih je izrekel pohvalo za učinkovit odziv na ravni EU na izzive, ki jih predstavlja izbruh covid-19, ter države članice pozval, naj sprejmejo potrebne ukrepe za okrepitev sodelovanja. Poleg tega je pozval Komisijo, naj preuči načine, da državam članicam omogoči dostop do osebne zaščitne opreme, ter oceni posledice globalnih nevarnosti za zdravje za razpoložljivost zdravil v EU in zanesljivost oskrbovalnih verig.

Od 21. februarja 2020 je v Italiji znatno naraslo število primerov covid-19, število primerov pa narašča tudi v drugih državah članicah, kar kaže, da se bolezen sedaj prenaša v EU in ni več omejena na „uvožene primere“. Poleg tega so v preteklih 10 dneh v EU zaradi covid-19 že umrli ljudje.

Kljub prizadevanjem pri spopadanju z izzivi, ki jih je prinesel covid-19, je glede te nove vrste nalezljive bolezni še vedno veliko nejasnosti. Dejstvo, da je v številnih državah članicah velika večina primerov posledica okužbe v sami državi, pomeni, da se spreminja način spoprijemanja z boleznijo. Epidemiološko stanje glede okuženosti s covid-19 se slabša, zato je treba nadalje preučiti, kako bi lahko imeli ukrepi za omejitev in preprečevanje največji učinek, oceniti pa bi bilo treba tudi raven pripravljenosti in potrebo po usklajenem odzivanju na ravni EU.

Predsedstvo se je glede na navedeno odločilo, da bo aktiviralo modus popolnega delovanja IPCR in sklicalo še eno izredno sejo Sveta EPSCO 6. marca 2020, na kateri se bodo ministri in ministrice lahko seznanili s trenutnim stanjem in sprejetimi ukrepi, da bi našli najboljši pristop za usklajeno odzivanje na trenutno širjenje covid-19 v EU.

Predsedstvo je za usmerjanje razprave pripravilo vprašanja, na katera naj na prihodnji izredni seji Sveta odgovorijo delegacije.

² UL C 57, 20.2.2020, str. 4–7.

VPRAŠANJA ZA USMERJANJE RAZPRAVE:

- 1) Kako ocenjujete obstoječe mehanizme na ravni EU glede na izzive, ki jih predstavlja širjenje covid-19 v Evropi? Ali bi lahko predlagali dodatne dejavnosti, ki bi pripomogle k še boljši komunikaciji in izmenjavi informacij?
- 2) Kako bi ocenili učinkovitost trenutnih ukrepov v svoji državi glede na sedanjo hitrost širjenja covid-19 v EU? Ali pričakujete, da boste manj poudarka namenili ukrepom za preprečevanje in pripravljenost, da bi se lahko bolj posvetili zdravljenju, če se epidemiološko stanje poslabša?
- 3) Ali bi ocenili, da ukrepi, ki jih je že uvedla Komisija, državam članicam zagotavljajo dovolj pomoči, če se bo kljub sprejetim ukrepom covid-19 še naprej širil? Ali lahko predlagate dodatne dejavnosti, ki bi lahko državam članicam pomagale v teh razmerah?
